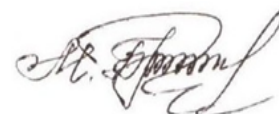

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра світової літератури

Затверджено
на засіданні кафедри світової літератури
факультету іноземних мов
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 11 від 27 червня 2025 р.).

Завідувач кафедри

Силабус із навчальної дисципліни
«ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ»,
що викладається в межах ОПП (ОПН)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 035 Філологія

Львів 2025 р.

Назва курсу	Історія світової літератури
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Університетська 1
Факультет і кафедра, за якими закріплені курс	Факультет іноземних мов, кафедра світової літератури
Галузь знань, шифр і назва спеціальності	03 Гуманітарні науки, 035 Філологія
Викладач курсу	Заваринська Марія Сергіївна, доктор філософії, доцент кафедри світової літератури
Контактна інформація викладача	Mariya.Zavarynska@lnu.edu.ua
Консультації з курсу відбуваються	Онлайн-консультації. Для цього слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://lingua.lnu.edu.ua/course/istoriia-svitovoi-literatury-2
Інформація про курс	Курс «Історія світової літератури» розроблено таким чином, щоб надати студентам необхідні знання, обов'язкові для розуміння своєрідності світового літературного процесу, його основних характеристик, закономірностей та художніх новацій. Курс поєднує контекстуальні, історико-літературні й літературно-критичні аспекти вивчення художньої літератури, надає чітке уявлення про провідні літературні напрями і течії, жанрову систему та жанрові модифікації у прозовій літературі, поезії, драмі, зорієнтований на вивчення найвпливовіших художніх феноменів усвітової літератури, які мали вплив як на загальний розвиток світової літератури, так і на становлення національних та регіональних літератур.
Коротка анотація курсу	Курс «Історія світової літератури» є однією з нормативних дисциплін зі спеціальності 035 Філологія для освітньо-професійної програми рівня освіти бакалавр, яка викладається у III семестрі в обсязі 2,5 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета і цілі курсу	Метою викладання курсу «Історія світової літератури» є виробити цілісне уявлення про літературний процес, ознайомити студентів із провідними літературними напрями і течіями світової літератури, кращими зразками художньої літератури в контексті світової культури, дати уявлення про найпомітніші художні закономірності та феномени, розглянути жанрово-видову систему світової літератури (походження, структуру, стилістику), наголосити на естетичній значущості, спадкоємності розвитку тем, сюжетів і образів світової літератури, акцентуючи на кращих зразках українських перекладів. Основними завданнями вивчення курсу «Історія світової літератури» є навчити розуміти світоглядні та естетичні засади й логіку розвитку кожної літературної епохи, розвинути практичні навички аналізу світового літературного процесу в контексті соціокультурної ситуації та філософських ідей часу. Важливим моментом є здатність студентів розуміти і пояснювати вияви загальних особливостей та притаманних літературному напрямку чи течії рис в окремому тексті.
Література для вивчення курсу	<p>Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ століття. – Львів, 2002. 2. Блум Г. Західний канон: книги на тлі епох. – К., 2007. 3. Бредбері М. Британський роман Нового часу. – К., 2011. 4. Висоцька Н. О. Єдність множинного. Американська література кінця ХХ – початку ХХІ століть у контексті культурного плюралізму. – К., 2010.

4. Волощук Є. В., Бігун Б. Я. Доба «ізмів»: модернізм та авангардизм у західноєвропейській літературі першої половини ХХ століття. – К., 2014.
5. Гундорова Т. Н. Модернізм після постмодерну: інші модернізми. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://www.academia.edu/5098737>
6. Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Гринчак Н. І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття. – К., 2011.
7. Денисова Т. Н. Історія американської літератури ХХ століття. – К., 2002.
8. Експресіонізм / упор. Т. Гаврилів. – Львів, 2005.
9. Енциклопедія постмодернізму / за ред. Ч. Вінквіста та В. Тейлора. – К., 2003.
10. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник / за ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. – Тернопіль, 2005.
11. Стайн Дж. Сучасна драматургія в теорії та театральній практиці. В 3-х книгах. – Львів, 2003.
12. Фесенко В. Французький роман 1945-2000. Алхімія слова живого. – К., 2005.

Додаткова література

1. Бандровська О. Т. Модернізм між минулим і майбутнім: антропологічний дискурс англійського роману. – Львів, 2014.
2. Біла А. Символізм. Сюрреалізм. Футуризм. – К., 2010.
3. Висоцька Н. О. Концепція мультикультуралізму і питання естетики // Питання літературознавства. – № 77. – 2009. – С. 110-121.
4. Волощук Є. В. Чарівна флейта Модерну. Духовно-естетичні тенденції німецькомовної модерністської літератури ХХ століття в ліриці Райнера Марії Рільке, прозі Томаса Манна, драматургії Макса Фріша. – К., 2008.
5. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. – К., 2001.
6. Давиденко Г. Й., Чайка О. М. Історія зарубіжної літератури ХІХ – початку ХХ століття. – К., 2007.
7. Затонський Д. В. Про модернізм і модерністів. – К., 1972.
8. Затонський Д. В. Роберт Музіль. Життя і творчість // Роберт Музіль. Людина без властивостей. – К., 2010. – С. 5-34.
9. Література Англії ХХ століття / за ред. К. Шахової. – К., 1993.
10. Макалін Г. В., Михальська Н. П. Історія англійської літератури. – К., 1997.
11. Павличко С. Д. Зарубіжна література: дослідження та критичні статті. – К., 2001.
12. Покальчук Ю. В. Сучасна латиноамериканська проза. – К., 1978.
13. Саїд Е. Орієнталізм. – К., 2001.
14. Сенчук І. А. Ірландський модернізм кінця ХІХ – першої половини ХХ століття: Вільям Батлер Єйтс і Джеймс Джойс. – Львів, 2011.
15. Українська діаспора: літературні постаті, твори, біобібліографічні відомості / упоряд. В. А. Просалова. – Донецьк, 2012.
16. Шалагінов Б. Б. Авангард і літературний мейнстрім ХХІ століття // Всесвіт. – № 9-10. – 2011. – С. 220-226.
17. Чирков О. Бертольд Брехт: життя і творчість. – К., 1981.

Тривалість курсу

75 год.

Обсяг курсу	2,5 кредити ECTS. Лекції – 8 год., практичні заняття – 8 год., самостійна робота – 59 год.
Очікувані результати навчання	Після завершення курсу студент буде знати: періодизацію і закономірності розвитку світового літературного процесу, основні тенденції та особливості розвитку національних літератур у кожен соціокультурну епоху, вплив історичних процесів і філософських течій на розвиток літератури, провідні літературні напрями та жанри кожної літературної доби, основні твори найбільш видатних письменників і їхнє значення для світової літератури, найбільш відомі та вагомі наукові праці, монографії і статті вітчизняних та зарубіжних дослідників літератури. вміти: називати хронологічні межі культурних епох і визначати основні особливості літературного розвитку національних літератур, характеризувати відповідні літературні напрями, визначати філософську основу та естетичні погляди видатних письменників, характеризувати окремі твори літератури щодо використання традиції, новаторства відповідно до культурної доби їхнього створення, визначати жанр і художні особливості твору літератури, простежити зв'язок із творами інших видів мистецтва, назвати вітчизняних та зарубіжних дослідників і їхні праці з історії світової літератури різних періодів.
Ключові слова	Історія літератури, канон літератури, реалізм, натуралізм, декаданс, символізм, естетизм, неоромантизм, «нова» драма, модернізм, модерністський роман, роман потоку свідомості, роман-міф, поезія модернізму, імажизм, сюрреалізм, експресіонізм, неоміфологізм, міфотворчість, поема-міф, екзистенціалізм, авангардний театр, епічний театр, драма-дискусія, література «втраченого покоління».
Формат курсу	З використанням технологій дистанційного навчання.
	Лекції, практичні заняття, самостійна робота.
Теми	Тема 1. Загальні тенденції розвитку західноєвропейських та американської літератур XIX століття. Романтизм у літературі XIX століття. Практичне заняття. Національні виміри «нової драми»: «Ляльковий дім» Г. Ібсена і «Неминуча» М. Метерлінка. Тема 2. Класичний реалізм у літературі XIX століття. Особливості історико-літературного процесу в Західній Європі кінця XIX – початку XX століття. Практичне заняття. Поетика реалістичного роману: Дж. Голсворсі «Власник». Тема 3. Реалізм у літературі XX століття. Розвиток утопічних жанрів у літературі XX століття. Модернізм як провідний літературний напрям першої половини XX століття. Практичне заняття. Модерністський роман: художні особливості та новації. Роман М. Пруста «На Сваннову сторону». Роман Ф. Кафки «Процес». Тема 4. Міф і міфологія в літературі XX століття. Екзистенціалізм у літературі XX століття. Загальні тенденції розвитку європейських та американської літератур другої половини XX століття. Практичне заняття. Роман «Чума» А. Камю в контексті філософії й літератури екзистенціалізму: проблема людського існування.
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці III семестру.

Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з історії, культурології, теорії літератури і вступу до літературознавства, достатніх для сприйняття матеріалу, а також досвіду роботи з літературними та літературно-критичними джерелами, вміння узагальнювати і систематизувати поданий матеріал.
Навчальні методи і техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, практичні заняття, презентації, індивідуальні науково-дослідні завдання, самостійна робота з теоретичними та літературно-критичними джерелами.
Необхідне обладнання	Доступ до мережі Інтернет, засоби наочності: проектор, ноутбук, дошка. Програмне забезпечення Microsoft Office, PowerPoint.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконання самостійної роботи, індивідуальне науково-дослідне завдання (есе, реферат): 10 % семестрової оцінки, максимальна кількість балів – 10 • модулі: 40 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 40 • практичні заняття: 50 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50 <p>Підсумкова максимальна кількість балів – 100.</p> <p>Академічна доброчесність: очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання.</p> <p>Література. Вся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях, неприпустимість пропусків і запізнь на заняття, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних із навчанням, списування та плагіат, несвоєчасне виконання поставленого завдання і т.ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання до заліку	<ol style="list-style-type: none"> 1. Провідні літературні напрями та течії в західноєвропейських літературах останньої третини XIX століття: на зламі естетичних парадигм. 2. Натуралізм у літературі останньої третини XIX століття. Творчість Е. Золя. 3. Символізм у західноєвропейських літературах кінця XIX століття. 4. Естетизм в англійській літературі останньої третини XIX століття. 5. Творчість О. Вайльда. 6. Розвиток драми і театру в останню третину XIX століття. Творчість Г. Ібсена.

7. Особливості розвитку реалізму в літературі першої половини ХХ століття: оновлення поетики.
8. Французький реалістичний роман першої половини ХХ століття. Творчість Ф. Моріака крізь призму реалізму ХХ століття.
9. Реалізм в англійській літературі першої половини ХХ століття.
10. Творчість Дж. Голсворсі.
11. Німецький роман першої половини ХХ століття.
12. Література «втраченого покоління».
13. Модернізм: філософські основи, особливості, жанрова система, представники.
14. Західноєвропейська поезія модернізму першої половини ХХ століття.
15. Сюрреалізм: особливості, представники. Творчість Г. Аполлінера.
16. Експресіонізм: особливості, представники.
17. Англо-американська поезія імажизму: особливості, представники.
18. Творчість Т. С. Еліота, поета, драматурга, теоретика, критика літератури.
19. Типологія модерністського роману.
20. Модернізм у Франції. Творчість М. Пруста.
21. Англійський модерністський роман.
22. Неоміфологічні тенденції у літературі ХХ століття.
23. Особливості розвитку ірландської англомовної літератури першої полов. ХХ століття. Творчість Дж. Джойса. «Улісс» – енциклопедія модерністської літератури.
24. Особливості розвитку австрійської літератури першої половини ХХ століття. Творчість Ф. Кафки.
25. Інтелектуальний роман: Т. Манн, Г. Гессе.
26. Розвиток літератури США в першій половині ХХ століття. Творчість Е. Гемінгвея.
27. Особливості поетики, художні стратегії американського роману.
28. Загальна характеристика драматичного мистецтва першої половини ХХ століття.
29. «Драма ідей» у творчості Б. Шоу.
30. Епічний театр Б. Брехта.
31. Французький авангардний театр першої половини ХХ століття.
32. Екзистенціалізм у літературі ХХ століття.
33. Провідні літературні напрями та жанри в західноєвропейських і американській літературі другої половини ХХ століття.
34. Театр абсурду в літературі другої половини ХХ століття.
35. Творчість С. Беккета.
36. Творчість Е. Йонеско.
37. Швейцарський театр другої половини ХХ століття.
38. Французька література другої половини ХХ століття: загальна характеристика.
39. Французький роман другої половини ХХ століття: жанрові різновиди, представники.
40. Школа «нового» роману.
41. Британська література другої половини ХХ століття: загальна характеристика.
42. Британський театр і драма у другій половині ХХ століття: творчість Г. Пінтера.

	<p>43. Британський роман другої половини ХХ століття: жанрові різновиди, представники.</p> <p>44. Особливості розвитку німецької літератури у другій половині ХХ століття: загальна характеристика.</p> <p>45. Особливості розвитку австрійської літератури в другій половині ХХ століття.</p> <p>46. Американська література другої половини ХХ століття: загальна характеристика.</p> <p>47. Особливості розвитку афро-американської літератури. Творчість Т. Моррісон.</p> <p>48. Загальні тенденції розвитку латиноамериканських літератур ХХ століття.</p> <p>49. «Магічний реалізм» і творчість Г. Г. Маркеса.</p> <p>50. Творчість Х. Л. Борхеса як предтечі постмодернізму.</p> <p>51. Постколоніалізм у контексті історико-літературного процесу другої половини ХХ століття.</p> <p>52. Британський постколоніальний роман. Творчість В. С. Найпола.</p> <p>53. Література Африки у другій половині ХХ століття: постколоніальний дискурс.</p> <p>54. Сучасна література ПАР. Творчість Дж. М. Кутзее.</p> <p>55. Японська література другої половини ХХ століття.</p> <p>56. Синтез національних та західноєвропейських традицій у творчості К. Абе.</p> <p>57. Поняття постмодернізму. Постмодернізм у сучасній літературі.</p> <p>58. Постмодерністський роман: поетика, художні новації.</p> <p>59. Творчість У. Еко – теоретика і практика постмодернізму.</p> <p>60. Феномен мультикультуралізму в американській і західноєвропейській літературі останньої третини ХХ – початку ХХІ століття.</p> <p>61. Британський мультикультурний роман.</p> <p>62. Азійсько-американська література.</p> <p>63. Фемінний дискурс сучасної літератури: проблематика і представники.</p> <p>64. Антиутопії ХХ століття.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенні курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж./ год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності	Література. Ресурси в Інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
1 / 2 год.	Тема 1. Загальні тенденції розвитку західноєвропейських та американської літератур ХІХ століття. Романтизм у літературі ХІХ століття.	лекція	1. Давиденко Г. Й., Чайка О. М. Історія зарубіжної літератури ХІХ – початку ХХ століття. – К., 2007. 2. Петрушенко В. Л., Пинда Л. А., Подольська Є. А. Культурологія. – Львів, 2005.	1. Опрацювати тему лекції. 2. Естетична програма О. Вайльда в передмові до роману «Портрет Доріана Грея» (конспект).	

2 / 2 год.	Національні виміри «нової драми»: «Ляльковий дім» Г. Ібсена і «Неминуча» М. Метерлінка.	практичне заняття	1. Пронкевич О. В. «Нова драма» кінця XIX – початку XX століття. – Миколаїв, 2013. 2. Стайн Дж. Сучасна драматургія в теорії та театральній практиці. В 3-х книгах. – Львів, 2003.	Прочитати п'єси «Ляльковий дім» Г. Ібсена, «Неминуча» М. Метерлінка, підготуватися до практичного заняття.	
3 / 2 год.	Тема 2. Класичний реалізм у літературі XIX століття. Особливості історико-літературного процесу в Західній Європі кінця XIX – початку XX століття.	лекція	1. Зарубіжна література XX століття / за ред. О. Ніколенко, Т. Конєвої. – К., 1998. 2. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник / за ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. – Тернопіль, 2005. 3. Реалізм // Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. – К., 2001.	1. Опрацювати тему лекції. 2. Шалагінов Б. Б. Теорія «епічного театру» Бертольда Брехта і національно-історична традиція. – Електронний ресурс. – Режим доступу: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/2553/Shalahinov_Teoriiia_Epichnoho_teatru.pdf?sequence=1&isAllowed=y (конспект).	
4 / 2 год.	Поетика реалістичного роману: Дж. Голсворсі «Власник».	практичне заняття	1. Давиденко Г. Й, Стрельчук Г. М., Гринчак Н. І. Історія зарубіжної літератури XX століття. – К., 2011. 2. Зарубіжна література XX століття / за ред. О. Ніколенко, Т. Конєвої. – К., 1998. 3. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник / за ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. – Тернопіль, 2005.	Прочитати роман Дж. Голсворсі «Власник», підготуватися до практичного заняття.	

5 / 2 год.	Тема 3. Реалізм у літературі ХХ століття. Розвиток утопічних жанрів у літературі ХХ століття. Модернізм як провідний літературний напрям першої половини ХХ століття.	лекція	1. Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Гринчак Н. І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття. – К., 2011. 2. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник / за ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. – Тернопіль, 2005. 3. Затонський Д. Минуле, сучасне, майбутнє (про реалізм, традиції, новаторство) – К., 1982.	1. Опрацювати тему лекції. 2. Ф. Моріак «Тереза Дескейру» (есе-аналіз). 3. Наливайко Д. С. Про співвідношення «декадансу», «модернізму», «авангардизму» // Слово і час. – № 11-12. – 1997. – С. 44-48 (конспект).	
6 / 2 год.	Модерністський роман: художні особливості та новації. Роман М. Пруста «На Сваннову сторону». Роман Ф. Кафки «Процес».	практичне заняття	1. Бондарук Л. Символ у багаторівневій структурі тексту: Марсель Пруст, Моріс Метерлінк. – Луцьк, 2020. 2. Лейтес А. Марсель Пруст. – Електронний ресурс. – Режим доступу: https://vpered.wordpress.com/2013/03/28/leites-proust/ 3. Притуляк В. Світи Франца Кафки. – Кам'янець-Подільський, 2017.	Прочитати романи М. Пруста «На Сваннову сторону» (частина 1 «Комбре»), Ф. Кафки «Процес» (розділ 1 «Арешт»), підготуватися до практичного заняття.	
7 / 2 год.	Тема 4. Міф і міфологія в літературі ХХ століття. Екзистенціалізм у літературі ХХ століття. Загальні тенденції розвитку європейських та американської літератур другої половини ХХ століття.	лекція	1. Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Гринчак Н. І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття. – К., 2011. 2. Екзистенціалізм // Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. – К., 2001. 3. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник / за ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. – Тернопіль, 2005.	1. Опрацювати тему лекції. 2. Денисова Т. Н. Український міф в американському мультикультурному просторі. – Електронний ресурс. – Режим доступу: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/10398/Denysova_ukrayins%27kyu_mif_v_amerykans%27komu.pdf (конспект)	

8 / 2 год.	Роман «Чума» А. Камю в контексті філософії й літератури екзистенціалізму: проблема людського існування.	практичне заняття	<p>1. Камю А. Міф про Сізіфа. – К., 2015.</p> <p>2. Наливайко Д. С. Інтелектуальна проза Альбера Камю // Альбер Камю. Вибрані твори у 3-х томах. – Т. 3. – Харків: Фоліо, 1997. – С. 593-612.</p> <p>3. Наливайко Д. С. Трагічний гуманізм Альбера Камю // Камю А. Вибрані твори. – К., 1991.</p>	<p>1. Камю А. Надія і абсурд у творчості Франца Кафки // Камю А. Міф про Сізіфа. – К., 2015. – С. 95-105. – Електронний ресурс. – Режим доступу: http://cdn.go4web.com.ua/bul/lib/k/kamju_mif_pro_sizifa.pdf (конспект).</p> <p>2. Підготуватися до практичного заняття.</p>	
---------------	---	-------------------	---	--	--